

Risico evaluatie COVID-19

Update oktober 2021

RAG 20/10/2021

Context

In het kader van de « Wet betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie » van 14 augustus 2021, werden de criteria voor het definiëren van een epidemische noodsituatie begin september 2021 geanalyseerd (zie het document [Risico evaluatie COVID-19, september 2021](#)).

Hierbij wordt een geactualiseerde analyse van deze criteria weergegeven, gebaseerd op de huidige epidemiologische situatie.

Risico evaluatie

criterium a

Elke gebeurtenis die een ernstige bedreiging veroorzaakt of kan veroorzaken ten gevolge van de aanwezigheid van een infectieus agens bij de mens, en die een groot aantal personen in België treft of kan treffen en hun gezondheid ernstig aantast of kan aantasten.

Sinds september 2021 is de vaccinatiegraad gestagneerd. Begin september was 70,6% van de totale Belgische bevolking volledig gevaccineerd, momenteel is dit 74%. De vaccinatiegraad is licht gestegen in Brussel (48,9% begin september, nu 53,8%) en in de leeftijdsgroep 12-17 jaar (55% in september, nu 70%). Er blijven echter verschillen bestaan tussen de regio's en tussen verschillende leeftijdsgroepen, met een hogere vaccinatiegraad bij oudere bevolkingsgroepen.

Ondanks de toenemende immuniteit (door vaccinatie of natuurlijke infectie) blijft het aantal nieuwe infecties hoog en neemt opnieuw sterk toe. Tussen 1 september en 18 oktober werden 104.369 nieuwe besmettingen vastgesteld, met een huidig gemiddelde van meer dan 3.000 gemelde besmettingen per dag.

criterium b

Elke gebeurtenis die een ernstige bedreiging veroorzaakt of kan veroorzaken ten gevolge van de aanwezigheid van een infectieus agens bij de mens, en die leidt of kan leiden tot één of meerdere van de onderstaande gevolgen in België:

- een ernstige overbelasting van bepaalde gezondheidszorgbeoefenaars en -voorzieningen;
- de noodzaak tot het versterken, ontlasten of ondersteunen van bepaalde gezondheidszorgbeoefenaars en -voorzieningen;
- de snelle en massale inzet van geneesmiddelen, medische hulpmiddelen of persoonlijke beschermingsmiddelen;

De beoordeling van dit criterium blijft vergelijkbaar met die welke is beschreven in de [Risico evaluatie COVID-19, september 2021](#).

- (i) De epidemiologische situatie is gedurende verscheidene weken stabiel gebleven, maar de tendens is de laatste dagen duidelijk gewijzigd, met een sterke stijging van het aantal nieuwe besmettingen in alle provincies/regio's. In de context van de winterperiode, en weinig overblijvende barrièremaatregelen, wordt verwacht dat de virale circulatie verder zal toenemen, wat ook zal resulteren in een toename van het aantal gehospitaliseerde patiënten en sterfgevallen. Het modellerwerk van de Universiteit Hasselt en de Universiteit Antwerpen is eind september geactualiseerd ([technische nota](#) van het SIMID-consortium, 20 september 2021) en laat zien dat er in november een nieuwe golf van ziekenhuisopnamen kan komen, afhankelijk van wijzigingen in het gedrag van de bevolking en het aantal contacten.
- (ii) De toename van de virale circulatie zal een impact hebben op de druk op het gezondheidszorgsysteem. Nu al blijkt uit de huisartsenpeilpraktijken dat 45% van de artsen de werklast gelinkt aan COVID als hoog (36%) of zeer hoog (9%) beschouwt, en dat de CLB/PSE-diensten onder druk staan. Een sterkere toename van het aantal nieuwe ziekenhuisopnamen zal ook de druk op de ziekenhuizen doen toenemen. De capaciteit hangt daar nog steeds grotendeels af van de beschikbaarheid van verplegend personeel, dat nog verzwakt is door de vorige epidemiegolven (verlof, burn-out of andere afwezigheden) en de noodzaak voor het inhalen en continueren van de niet-COVID-zorg.
- (iii) De belasting gelinkt aan andere respiratoire infecties is momenteel nog moeilijk in te schatten.

Criterium c

Elke gebeurtenis die een ernstige bedreiging veroorzaakt of kan veroorzaken ten gevolge van de aanwezigheid van een infectieus agens bij de mens, en die een coördinatie en beheer van de bevoegde actoren op nationaal niveau vereist om de dreiging weg te nemen of om de nefaste gevolgen van de gebeurtenis te beperken.

De huidige situatie blijft vergelijkbaar met die welke wordt beschreven in het document [Risico evaluatie COVID-19, september 2021](#).

Criterium d

Elke gebeurtenis die een ernstige bedreiging veroorzaakt of kan veroorzaken ten gevolge van de aanwezigheid van een infectieus agens bij de mens, die desgevallend heeft geleid tot één of meerdere van de onderstaande gevolgen:

- de situatie werd erkend door de Wereldgezondheidsorganisatie als "Public Health Emergency of International Concern";
- de situatie werd erkend door de Europese Commissie overeenkomstig artikel 12 van besluit nr. 1082/2013/EU van het Europees Parlement en de Raad van 22 oktober 2013 over ernstige grensoverschrijdende bedreigingen van de gezondheid en houdende intrekking van Beschikking nr. 2119/98/EG.

De ECDC heeft op 30 september 2021 een [geactualiseerde risicobeoordeling voor COVID-19](#) gepubliceerd in het licht van de talrijke versoepelingen in de maatregelen die in de EU-landen van kracht zijn, de dominantie van de Delta-variant en de toename van de vaccinatiegraad. Uit modellering blijkt dat de komende weken een toename van het aantal gevallen, ziekenhuisopnames en sterfgevallen kan worden verwacht, afhankelijk van de vaccinatiegraad en de genomen maatregelen. Een hoge vaccinatiegraad in combinatie met een beperkt aantal contacten is van essentieel belang om het risico van overbelasting van de gezondheidszorg te beperken. Maar zelfs in landen met een voldoende hoge vaccinatiegraad zou de belasting gelinkt aan COVID-19 beïnvloed kunnen worden door de duur van de door vaccinatie geboden bescherming en door het ontstaan van varianten die aan het immuunsysteem ontsnappen.

Besluit

De evaluatie blijft vergelijkbaar met die van begin september 2021, waarbij echter een stagnatie van de vaccinatiegraad en een recente verslechtering van de epidemiologische situatie wordt geconstateerd, met een toename van het aantal nieuwe infecties en ziekenhuisopnames in alle regio's/provincies.

De evolutie voor de komende maanden is derhalve nog onzeker en coördinatie van de inperkingsmaatregelen blijft belangrijk op nationaal niveau.

De volgende personen hebben deelgenomen aan dit advies:

Emmanuel André (KULeuven), Emmanuel Bottieau (ITG), Caroline Boulouffe (AVIQ), Steven Callens (UZ Gent), Géraldine De Muylder (Sciensano), Naima Hammami (Zorg en Gezondheid), Valeska Laisnez (Sciensano), Tinne Lernout (Sciensano), Romain Mahieu (COCOM), Geert Molenberghs (UHasselt-KULeuven), Giulietta Stefani (Sciensano), Steven Van Gucht (Sciensano), Greet Van Kersschaever (Domus Medica), Sidonie Van Renterghem (ONE).